

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

29 novembre 2006

PROPOSITION DE LOI**modifiant la législation en ce qui concerne la
modification du régime matrimonial sans
intervention du tribunal****AMENDEMENTS**

N° 1 DE MME **Taelman** ET M. **Borginon**

Art. 2

**Dans l'article 1394, § 1er, proposé, supprimer la
deuxième phrase.****JUSTIFICATION**Il est proposé de traiter de la protection des droits existants
des créanciers à l'article 1396.

Voir la justification de l'amendement n° 7.

Document précédent :

Doc 51 **2327/ (2005/2006) :**001 : Proposition de loi de Mme Taelman, MM. Borginon et Marinower et
Mme Lahaye-Battheu.BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

29 november 2006

WETSVOORSTEL**tot wijziging van de wetgeving wat betreft de
wijziging van het huwelijksvermogensstelsel
zonder tussenkomst van de rechtbank****AMENDEMENTEN**

Nr. 1 VAN MEVROUW **Taelman** EN DE HEER
Borginon

Art. 2

**In het voorgestelde artikel 1394, § 1, de tweede
zin weglaten.****VERANTWOORDING**Er wordt voorgesteld om de bescherming van de bestaande
rechten van de schuldeisers te behandelen in het artikel 1396.

Zie verantwoording amendement nummer 7.

Voorgaand document :

Doc 51 **2327/ (2005/2006) :**001 : Wetsvoorstel van mevrouw Taelman, de heren Borginon en Marinower
en mevrouw Lahaye-Battheu.

N° 2 DE MME Taelman ET M. BORGINON

Art. 2

Remplacer l'article 1394, § 2, proposé par la disposition suivante:

«§ 2. Si l'un des époux le demande, l'acte portant modification du régime matrimonial est précédé de l'inventaire de tous les biens meubles et immeubles et des dettes des époux, éventuellement dressé sur déclaration des époux.

Si les époux veulent transiger à propos de leurs droits, la liquidation y afférente doit être précédée d'un tel inventaire et la transaction doit tenir compte des dispositions des articles 2044 à 2058.

L'inventaire et la transaction sont constatées par acte devant notaire.»

JUSTIFICATION

La transaction ne peut porter préjudice aux droits de tiers. Si une transaction est conclue, elle doit être claire et un inventaire doit être dressé afin de protéger les tiers.

N° 3 DE MME Taelman ET M. BORGINON

Art. 3

Dans l'article 1395, § 2, proposé, remplacer les mots «d'un accord secret» par les mots «d'une collusion».

JUSTIFICATION

Il s'indique d'utiliser une terminologie similaire à celle du Code de commerce (article 13).

N° 4 DE MME Taelman ET M. BORGINON

Art. 3

Compléter l'article 1395, proposé, du Code civil par un § 3, libellé comme suit:

Nr. 2 VAN MEVROUW Taelman EN DE HEER BORGINON

Art. 2

Het voorgestelde artikel 1394, § 2, vervangen als volgt:

«§ 2. Indien één van de echtgenoten hierom verzoekt, wordt de akte houdende wijziging van het huwelijksvermogensstelsel voorafgegaan door een beschrijving van alle roerende en onroerende goederen en van de schulden van de echtgenoten, eventueel opgemaakt op verklaring van de echtgenoten.

Indien de echtgenoten een vergelijk willen treffen over hun rechten, moet de vereffening die er verband mee houdt, voorafgegaan worden door een dergelijke beschrijving en de dading moet de bepalingen van de artikelen 2044 tot 2058 in acht nemen.

De beschrijving en de dading worden vastgesteld bij notariële akte.».

VERANTWOORDING

De dading mag geen afbreuk doen aan de rechten van derden. Indien er een dading gesloten wordt, moet deze duidelijk zijn en er moet een beschrijving worden opgemaakt om derden te beschermen.

Nr. 3 VAN MEVROUW Taelman EN DE HEER BORGINON

Art. 3

In de Franse tekst van het voorgestelde artikel 1395, § 2, de woorden «d'un accord secret» vervangen door de woorden «d'une collusion».

VERANTWOORDING

Het is aangewezen een gelijkaardige terminologie te gebruiken als in het Wetboek van Koophandel (artikel 13).

Nr. 4 VAN MEVROUW Taelman EN DE HEER BORGINON

Art. 3

Het voorgestelde artikel 1395 van het Burgerlijk Wetboek aanvullen met een § 3, luidend als volgt:

«§ 3. Un acte étranger portant modification du régime matrimonial peut, s'il remplit les conditions requises pour sa reconnaissance en Belgique, être mentionné en marge d'un acte établi par un notaire belge et être joint à cet acte. Cette formalité est effectuée à titre de publicité de la mutation et n'a pas pour effet de rendre celle-ci opposable aux tiers.».

JUSTIFICATION

Il s'indique de conserver l'actuel article 1395, § 6, tel qu'il a été inséré par la loi du 16 juillet 2004. Ce paragraphe est repris et constituera un nouveau § 3.

N° 5 DE MME Taelman et M. BORGINON

Art. 4

Dans la deuxième phrase de l'article 1396, § 1er, **proposé, remplacer les mots** «limitées à une disposition qui ne produit ses effets que lors de la dissolution du mariage par décès» **par les mots** «ayant trait à une disposition portant modification des règles de liquidation du patrimoine commun, adoptées conformément aux articles 1457 à 1464».

JUSTIFICATION

Dans le texte proposé, la publication n'est pas requise pour les modifications limitées à une disposition qui ne produit ses effets que lors de la dissolution du mariage par décès.

Cependant, certaines dispositions qui ne produisent leurs effets que lors de la dissolution du régime peuvent concerner directement des tiers. C'est le cas de la disposition de participation aux acquêts dans le cadre d'un régime de séparation des biens.

Il est dès lors proposé de limiter la dispense de publication aux dispositions qui dérogent au partage égal de la communauté et aux dispositions faites par préciput.

N° 6 DE MME Taelman et M. BORGINON

Art. 4

Dans l'article 1396, § 2, **proposé, remplacer l'alinéa 2 par l'alinéa suivant:**

«§ 3. Een buitenlandse akte houdende wijziging van het huwelijksvermogensstelsel kan, indien zij voldoet aan de voorwaarden nodig voor de erkenning ervan in België, worden vermeld op de kant van een akte opgesteld door een Belgische notaris en bij die akte worden gevoegd. Deze formaliteit wordt verricht met het oog op de bekendmaking van de wijziging en heeft niet tot gevolg dat ze aan derden tegenwerpbaar wordt.».

VERANTWOORDING

Het is aangewezen het huidige artikel 1395, § 6, zoals ingevoerd bij de wet van 16 juli 2004 te behouden. Deze paragraaf wordt overgenomen en zal een nieuwe § 3 vormen.

Nr. 5 VAN MEVROUW Taelman en DE HEER BORGINON

Art. 4

In het voorgestelde artikel 1396, § 1, tweede zin, **de woorden** «die zich beperken tot een beschikking die slechts gevolgen heeft bij de ontbinding van huwelijk door overlijden» **vervangen door de woorden** «die betrekking hebben op een beschikking houdende wijziging van de regels van vereffening van het gemeenschappelijk vermogen, aangenomen overeenkomstig de artikelen 1457 tot 1464».

VERANTWOORDING

In de voorgestelde tekst is bekendmaking niet vereist voor wijzigingen die zich beperken tot een beschikking die slechts gevolgen heeft bij de ontbinding van het huwelijk door overlijden.

Maar bepaalde beschikkingen die slechts uitwerking hebben bij de ontbinding van het stelsel kunnen derden rechtstreeks aanbelangen. Dat is met name het geval bij het beding van deelname in de aanwinsten bij een stelsel van scheiding van goederen.

Er wordt dus voorgesteld de vrijstelling van bekendmaking te beperken tot de bedingen die afwijken van de gelijke verdeling van de gemeenschap en tot bedingen van vooruitmaking.

Nr. 6 VAN MEVROUW Taelman en DE HEER BORGINON

Art. 4

In het voorgestelde artikel 1396, § 2, het tweede lid vervangen als volgt:

«Elles n'ont d'effets à l'égard des tiers que du jour de la publication au *Moniteur belge* visée au § 1er, sauf si les époux ont veillé, dans les actes passés avec des tiers, à informer ces derniers de la modification effectuée».

JUSTIFICATION

Cette modification s'inspire du Code luxembourgeois, qui limite l'inopposabilité à l'égard des tiers aux personnes qui n'ont pas été informées en temps voulu. Cela permet, par exemple, d'acheter un bien au cours de la procédure de modification du régime, avant la publication au *Moniteur belge*.

N° 7 DE MME Taelman ET M. BORGINON

Art. 4

Compléter l'article 1396 proposé par un § 3, libellé comme suit:

«§ 3. Les modifications et la liquidation du régime antérieur ne peuvent entraîner une limitation des droits dont jouissaient des créanciers avant la modification.».

JUSTIFICATION

La liquidation du régime doit tenir compte des droits des tiers. Dans le régime de la communauté, ces droits sont variables et les droits de recours des créanciers vis-à-vis du patrimoine de l'époux du débiteur varient en fonction de la nature de leur dette. Si la modification doit permettre aux époux de jouir pleinement des effets du nouveau régime pour l'avenir, elle ne peut priver leurs créanciers des droits dont ils disposaient auparavant, sans que ces droits n'aient toutefois augmenté.

N° 8 DE MME Taelman ET M. BORGINON

Art. 5

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

Il serait contradictoire d'affirmer, d'une part, que les modifications apportées par les époux à leur régime matrimonial ne peuvent porter atteinte aux droits de recours de créanciers

«Zij hebben slechts gevolg ten aanzien van derden vanaf de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad als bedoeld in § 1, behoudens indien de echtgenoten in de akten verleden met derden erop toegezien hebben de derden van de gebeurde wijziging te informeren».

VERANTWOORDING

Deze wijziging is geïnspireerd op het Luxemburgse Wetboek dat de niet-tegenwerpelijke aan derden beperkt tot degenen die niet ten gepaste tijde geïnformeerd werden. Dit laat bijvoorbeeld toe om een goed te kopen in de loop van de procedure van wijziging van het stelsel, vóór de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

Nr. 7 VAN MEVROUW Taelman EN DE HEER BORGINON

Art. 4

Het voorgestelde artikel 1396 aanvullen met een § 3, luidende:

«§ 3. De wijzigingen en vereffening van het vroegere stelsel kunnen niet tot gevolg hebben de rechten te beperken van schuldeisers die genieten van rechten ontstaan vóór de wijziging.».

VERANTWOORDING

De vereffening van het stelsel moet de rechten van derden in acht nemen. In het stelsel van de gemeenschap zijn deze rechten variabel en variëren de verhaalsrechten van de schuldeisers tegen het vermogen van de echtgenoot van hun schuldenaar naargelang de aard van hun schuld. Indien de wijziging de echtgenoten moet toelaten volledig te genieten van de gevolgen van het nieuwe stelsel voor de toekomst, mag deze hun schuldeisers niet ontdoen van hun rechten waarover zij vroeger beschikten, zonder dat deze rechten echter zouden toegenomen zijn.

Nr. 8 VAN MEVROUW Taelman EN DE HEER BORGINON

Art. 5

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

Het zou tegenstrijdig zijn enerzijds te zeggen dat de wijzigingen aangebracht door de echtgenoten aan hun huwelijksvermogensstelsel geen schade kunnen aanbrengen aan de

qui jouissent de droits nés avant la modification, et de prévoir, d'autre part, que la publication de la modification au *Moniteur belge* ouvre un délai d'opposition pour les créanciers: de quoi ceux-ci pourraient-ils se plaindre si la portée de leurs droits de recours demeure intacte, quelle que soit la modification?

En outre, en cas de fraude, les créanciers peuvent toujours engager une action paulienne de droit commun (article 1167 du Code civil). La possibilité de recourir à l'action paulienne de droit commun augmentera la protection de tiers qui, en vertu du droit actuel (article 1319*bis* du Code judiciaire), ne disposent que d'un délai d'un an, à compter de la publication de la décision d'homologation de la modification au *Moniteur belge*, pour se pourvoir contre les liquidations opérées en fraude de leurs droits (ce qui équivaut bien entendu à un délai plus court que le délai de prescription de droit commun).

verhaalsrechten van de schuldeisers die genieten van rechten, ontstaan vóór de wijziging, en daarbij anderzijds te voorzien dat de bekendmaking van de wijziging in het Belgisch Staatsblad een verzetstermijn zou openen voor schuldeisers: waarover zouden de schuldeisers kunnen klagen indien de draagwijdte van hun verhaalsrechten ongewijzigd blijft ongeacht de wijziging?

Bovendien kunnen de schuldeisers in geval van bedrog in ieder geval nog een Pauliaanse vordering van gemeen recht (artikel 1167 BW) instellen. De mogelijkheid om beroep te doen op de Pauliaanse vordering van gemeen recht zal de bescherming verhogen van derden die, krachtens het huidige recht (artikel 1319*bis* van het Gerechtelijk Wetboek), thans slechts beschikken over een termijn van één jaar vanaf de bekendmaking van de beslissing tot homologatie van de wijziging in het *Belgisch Staatsblad* om zich te verzetten tegen de vereffeningen die gedaan werden met miskenning van hun rechten (hetgeen uiteraard een kortere termijn is dan de verjaringstermijn van gemeen recht).

Martine Taelman (VLD)
Alfons Borginon (VLD)